

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Województwo Kujawsko-Pomorskie wzięło udział w konkursie ogłoszonym przez konsorcjum partnerskie projektu DANUBE4all, realizowanym w ramach programu Horyzont Europa.

W wyniku pozytywnej oceny aplikacji projektowej Building a Water-Wise Community: Empowering Kujawsko-Pomorskie Community for Water Watch (Budowanie społeczności dbającej o wodę: Wzmocnienie kujawsko-pomorskiej społeczności na rzecz ochrony wód), Województwo Kujawsko-Pomorskie uzyskało możliwość udziału jako partner stowarzyszony projektu. Realizacja projektu rozpocznie się w styczniu 2024 roku i potrwa do września 2027.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Art. 41 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa mówi, że „do zadań województwa należy w szczególności (...) organizowanie współpracy ze strukturami samorządu regionalnego w innych krajach i z międzynarodowymi zrzeszeniami regionalnymi”.

W dokumencie pn. Priorytety współpracy zagranicznej województwa kujawsko-pomorskiego podkreśla się, że „Współpraca międzynarodowa na poziomie regionów daje lepsze możliwości rozwoju, ponieważ uwzględniając lokalną specyfikę, umożliwia podejmowanie bardziej rzeczowego i precyzyjnego współdziałania.”

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Nie dotyczy.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Głównym celem projektu DANUBE4all jest opracowanie strategicznego planu działania na rzecz odbudowy dorzecza Dunaju. Dokument ten, przygotowany na podstawie badań naukowych, będzie ukierunkowany na działania praktyczne, umożliwiające realizację celów przyrodniczych (poprawa różnorodności i równowagi biologicznej, ciągłości osadów oraz utrzymanie łączności ekosystemów), bezpieczeństwa (zmniejszenie ryzyka powodzi i suszy, poprawa stanu swobodnego przepływu rzek i terenów zalewowych), ekonomicznych i społecznych.

Projekt Danube4all kładzie duży nacisk na realizację programów odbudowy wód słodkich i przejściowych w dorzeczu oraz podkreśla wagę zaangażowania obywateli, społeczności lokalnych, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron, takich jak organy publiczne i decydenci polityczni.

Oprócz badań naukowych w trzech ośrodkach demonstracyjnych, projekt dostarczy również narzędzi GIS oraz metod zwiększania świadomości społecznej, umożliwiających rozszerzenie skali działań zaplanowanych w projekcie. Dodatkowo założono zaangażowanie pięciu partnerów stowarzyszonych, którzy czerpiąc z osiągnięć projektu Danube 4all będą mogli przenieść i przetestować skuteczność jego dokonań na terenie innych dorzeczy w Europie.

Województwo Kujawsko-Pomorskie ze swoją propozycją Building a Water-Wise Community: Empowering Kujawsko-Pomorskie Community for Water Watch, uzyskało status partnera stowarzyszonego i od 2024 r. rozpocznie realizację projektu.

Województwo Kujawsko-Pomorskie wyróżnia na tle Polski duża skala produkcji rolniczej. Jest ona niewspółmiernie duża w stosunku do zajmowanej powierzchni i warunków fizyczno-geograficznych. Jednocześnie coraz częstszym problemem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy regionu są obszary trwałego niedoboru wody. Działania poprawiające warunki wodne na terenach rolniczych i wiejskich stają się coraz pilniejsze również z uwagi na zachodzące zmiany klimatyczne.

Niedobory wody w skali regionalnej i lokalnej są szczególnie odczuwane w produkcji rolniczej i ochronie zasobów środowiska przyrodniczego oraz w różnorodnych dziedzinach aktywności mieszkańców regionu. Utrata efektywności produkcji rolnej, związanej z problemem nieutrzymania właściwego środowiska glebowego i stosunków wodnych w glebie, niewątpliwie spowoduje obniżenie konkurencyjności województwa. Problem ten wymaga kompleksowego podejścia z uwzględnieniem różnorodnych aspektów gospodarki wodnej, zarówno o charakterze ekonomiczno-gospodarczym, jak i środowiskowo-przestrzennym.

Utrzymanie retencji wodnej jest zadaniem wymagającym długofalowego działania. W województwie kujawsko-pomorskim palącym problemem staje się odbudowa i przebudowa istniejących urządzeń wodnych oraz dostosowanie ich do aktualnych potrzeb. Jednak niemniej istotnym, a może nawet ważniejszym zagadnieniem, jest zwiększanie świadomości i dostarczenie wiedzy na temat zrównoważonej gospodarki wodnej wszystkim interesariuszom, zarówno rolnikom, przedsiębiorcom i organizacjom pozarządowym, jak i władzom publicznym. W tym celu, w ramach projektu Building a Water-Wise Community: Empowering Kujawsko-Pomorskie Community for Water Watch, planowane są m.in.:

- identyfikacja i zaangażowanie lokalnych/regionalnych interesariuszy,
- wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w ramach projektu Danube4all (wizyty studyjne, seminaria),
- prezentacja dobrych praktyk w zakresie gospodarki wodnej i gospodarczego wykorzystania rzek pochodzących z regionu kujawsko-pomorskiego,
- 3 warsztaty eksperckie dotyczące m.in. poprawy gospodarki wodnej w rolnictwie i rozwiązań renaturyzacyjnych we współpracy z lokalnymi interesariuszami,
- działania informacyjne i promocyjne, kampania nauki obywatelskiej,
- planowanie poprawy instrumentów polityki (regionalny program EFRR, strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) - przygotowanie mapy drogowej.

Obecni i potencjalni interesariusze do zaangażowania to:

- samorządy lokalne (gminy i powiaty) i ich jednostki organizacyjne,
- spółki wodne,
- podmioty prowadzące działalność rolniczą i gospodarczą (gospodarstwa rolne, MŚP),
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- organizacje pozarządowe, stowarzyszenia,
- obywatele, osoby fizyczne.

Projekt Danube4all będzie wspierać władze regionalne w skutecznym angażowaniu społeczności i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w zarządzanie renaturyzacją rzek i terenów podmokłych. Pomoże również zidentyfikować najlepsze narzędzia i strategie skutecznego partnerstwa publiczno-prywatno-społecznego w celu współtworzenia skutecznych rozwiązań w zakresie ochrony, monitorowania i finansowania rzek i terenów podmokłych.

Projekt zrzesza 48 partnerów i partnerów stowarzyszonych, reprezentujących środowisko akademickie, organizacje pożytku publicznego, sektor administracji publicznej, a także małe i średnie przedsiębiorstwa z 14. krajów Europy. Partnerem wiodącym projektu jest Instytut Budownictwa Wodnego i Badań Rzek, będący jednostką Uniwersytetu Zasobów Naturalnych i Nauk Przyrodniczych w Wiedniu.

Okres realizacji projektu: **2024 – 2027**

5. Ocena skutków regulacji:

Budżet całkowity dla województwa: 100 000,00 €

Wysokość grantu – 100% tj. 100 000,00 €

Województwo nie jest zobowiązane do zaangażowania własnych środków finansowych.

Po akceptacji niezbędne będzie podpisanie umowy partnerskiej oraz wprowadzenie do budżetu województwa w latach 2024-2027 powyższej kwoty grantu.